

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія соціальних технологій

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма соціальні технології
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Володимир СУДАКОВ

Пролонговано: на 2024/2025 н.р. Судак (Червінська) «31» 08 2024 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник: Володимир СУДАКОВ, доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії соціології,

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри теорії та історії соціології

 Володимир СУДАКОВ

Протокол № 19 від 28 серпня 2023 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2023 року № 10

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни “Теорія соціальних технологій” полягає у формуванні у студентів сучасного професійного світогляду шляхом розкриття суті, змісту та світового досвіду технологічного використання потенціалу соціологічних знань.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.
2. Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна сприяє вивченню специфічного кола актуальних для сучасної соціологічної науки теоретичних питань, які відображують її технологічні і дослідницькі можливості в аспектах оптимізації та регулювання процесів соціальної життєдіяльності; набуттю знань стосовно теоретичних засад розробки та впровадження інноваційних соціальних технологій ХХ та ХХІ ст. в основних сферах суспільної життєдіяльності та формуванню практичних навичок та вмінь на основі набутого досвіду використання соціальних технологій в сфері управлінської діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі): надання студентам поглиблених теоретичних знань та допомога в оволодінні прикладними навичками соціологічної стратегії теоретизування стосовно специфіки соціально-технологічної діяльності та провідних напрямків розробки та впровадження інноваційних соціальних технологій в основних сферах суспільного життя та системі соціального управління

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК06)
- Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти (СК02)
- Вміння самостійно використовувати знання сучасної соціологічної теорії та методології для вирішення завдань прикладних досліджень соціальних спільнот, інститутів, процесів та громадської думки (СК13)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	теоретичні основи соціально-технологічної діяльності, типологічну специфіку соціальних технологій, місце та роль в системі соціологічного знання та їх суспільне призначення	лекції, практичні заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси), контрольна робота	15
1.2	концептуальні засади розробки та оцінки соціальних ризиків при впровадженні соціальних технологій розвитку матеріально-ресурсного потенціалу суспільної життєдіяльності, організації і розвитку політичних взаємодій та культурно-інформаційних процесів суспільного життя	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси)	20
2.1	розуміти смисл процесів, що відбуваються при вирішенні завдань технологізації соціальних об'єктів в середовищах економічних, політичних та соціокультурних взаємодій індивідуальних та колективних суб'єктів суспільного життя	лекції, практичні заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси), контрольна робота	15
2.2	виокремлювати головні проблеми та тенденції інституціоналізації соціальних технологій, самостійно розбиратися в питаннях, що стосуються місця і ролі управлінської діяльності в процесах розробки та впровадження соціальних технологій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси)	15

3	дослідницький проект	самостійна робота, презентація, колоквіум	дослідницьке завдання	20
4	аналітична, дослідницька та пошукова діяльність	самостійна робота	практичні завдання (кейси), дослідницьке завдання	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології (ПР01)	+		+	+	+	+
Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки (ПР02)	+		+	+	+	+
Використовувати знання сучасної соціологічної теорії та методології для вирішення завдань прикладних досліджень соціальних спільнот, інститутів, процесів та громадської думки (ПР16)	+	+	+		+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

- активна робота на практичних заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – **20 балів/12 балів**
- виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – **20 балів/12 балів** (2 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних бали за кожену)
- виконання та презентація результатів дослідницького завдання: РН3, РН4 **20 балів/12 балів** ((максимум 15 (мінімум – 8) – за результат, максимум 5 (мінімум - 4) – за презентацію здобутків)

- **підсумкове оцінювання:** письмовий іспит РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 (білет містить два питання) – 40 балів (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менше ніж **36 балів**; такий студент допускається до іспиту за умови написання реферативної роботи змістом та обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

- Практичні заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.
- Контрольна робота №1 виконується студентами після вивчення тем 1-3.
- Контрольна робота №2 виконується студентами після вивчення тем 4-6.
- Дослідницьке завдання виконується протягом семестру, презентується на останньому за графіком навчання практичному занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Номер та назва теми	Кількість навчальних годин		
	Лекції	практичні	Самост. Робота
1. Соціальні технології: проблема наукової ідентифікації теоретико-пізнавального та організаційно-управлінського статусу			
1. Соціальні технології: особливості новітніх тенденцій концептуального розвитку та практик застосування.	2	2	10
2. Соціальні технології як функціональний компонент новітньої системи соціологічного знання: специфіка пізнавальних та практичних функцій.	2	4	10
3. Феномен соціального ризику як об'єкт наукового аналізу та етичні проблеми розробки і впровадження соціальних технологій	2	4	10
2. Інноваційні соціальні технології ХХ століття: провідні напрямки розвитку та інституціоналізації в суспільному житті			
4. Соціальні технології розвитку матеріально-ресурсного потенціалу суспільної життєдіяльності	2	4	14
5. Соціальні технології організації та розвитку політичних взаємодій в умовах демократизації суспільного життя	2	2	6
6. Соціальні технології культурно-інформаційних процесів суспільного життя	2	2	10
3. Соціальні технології в сфері управлінської діяльності			
7. Особливості технологізації управлінської діяльності	2	2	10
8. Проблема технологічного забезпечення управлінського впливу та організації виконання управлінських рішень	2	-	6
9. Роль керованості в технологізації управлінської діяльності	2	-	6
УСЬОГО:	18	20	82

Загальний обсяг – 120 год. ,у тому числі

лекції - 18 год.

практичні заняття – 20 год.

самостійна робота – 82 год.

Рекомендована література

Основна

1. Соціальні технології: заради чого? яким чином? з яким результатом: монографія /кол. авторів, наук. Ред. В. І. Подшивалкіна. - Одеса, 2014.
2. Судаков В.І. Гносеологічні властивості та порівняльні критерії прагматичної ефективності соціальних технологій// Проблеми розвитку соціологічної теорії. Порівняльні дослідження: виклики соціологічній теорії та практиці. Матеріали ХІІІ наук.-практ. конф. – К., 2016. - С. 130-132.
3. Судаков В.І. Технологічні стимули соціальної модернізації українського суспільства // Проблеми розвитку соціологічної теорії: Модернізація суспільства та соціальні технології. Матеріали ХУ Міжнар. наук.-практ. конф. - К., 2018. – С. 11-15.
4. Тарасенко В.І., Іваненко О.О. Проблема соціальної ідентифікації українського суспільства (соціотехнологічна парадигма).- К.: Інститут соціології НАН України, 2004.

5. Leibetseder B.A. A Critical Review on the Concept of Social Technology // Social Technologies. – 2011. – N1 (4). – P.2-24.

Додаткова:

1. Бауман З. Глобалізація: Наслідки для людини і суспільства. – К.: Видавничий дім «КМ-Академія», 2008.
2. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації: Нова світова політична економія. – К.: «Ніка-Центр», 2011.
3. Безрукова О.А. Соціальна відповідальність у сучасному світі: моральні та соціальні підстави соціологічної інтерпретації: монографія.- Запоріжжя, 2012. – С.33-91.
4. Берегова О. Культурно-мистецькі практики в епоху цифрових технологій: нові траєкторії розвитку// Людина в сучасному світі: соціально-філософський та культурно-антропологічний виміри: монографія, - К., 2020. - С.169-190.
5. Гавриленко І.М. Громадянське суспільство: монографія. - Львів, 2018.- С. 533- 556.
6. Гіденс Е. Нестримний світ: Як глобалізація перетворює наше життя. – К.: Альтерпрес, 2004.
7. Горбачик А.П. Соціальні технології як сфера досліджень та освітня програма: спроба тематичного порівняння // Проблеми розвитку соціологічної теорії: Модернізація суспільства та соціальні технології. Матеріали ХУ Міжнар. наук.-практ. конф. - К., 2018. – С. 44-45
8. Единбурзький погляд на історію демократії від давніх часів до майбутніх можливостей / за ред. А. Айзехена та С. Стоквелла.- Харків, 2017. – С. 17-48.
9. Кириленко О.М. Інституціональні трансформації сучасного спорту.- Рівне, 2011.- С-38-66.
10. Кримський С.Б., Пилипенко В.Є., Салюк Ю.В. Верифікація соціальних прогнозів (методологічний аспект): монографія. – 2-е вид. - К., 2017.- С.7-21.
11. Культура пам'яті сучасного українського суспільства: трансформація, декомунізація, європеїзація: монографія / Гриценко О. та ін. - К., 2020. - С.11-58.
12. Нечитайло І.С. Освіта як соціалізаційна практика: від концептуалізації до технологізації// Проблеми розвитку соціологічної теорії: Модернізація суспільства та соціальні технології. Матеріали ХУ Міжнар. наук.-практ. конф. - К., 2018. – С. 116-118.
13. Савельєв Ю.Б. Багатовимірна сучасність: соціальне включення в оцінці суспільного розвитку: монографія. - К., 2017. - С.149-162.
14. Скокова Л. Культурні практики в сучасному суспільстві : теоретичні підходи та емпіричні виміри. – К., 2018. – С.170-196.
15. Соціальна напруженість в регіональних вимірах: проблеми теорії, методології та методики соціологічного дослідження. Монографія / В.І.Судаков, Є.В.Сірий, В.В.Лапіна, Ю.Б.Савельєв, Г.А.Черних, К.В.Кондов. М.А. Нахабич. За заг. ред. В.І.Судакова. – К., 2018. – С.9-16; 26-37.
16. Судаков В.І. Глобальні детермінанти конфліктних взаємодій в сучасних моделях зайнятості // Публічне урядування, - 2017.- № 3. - С.351-358.
17. Судаков В.І. Інноваційні когнітивні стимули концептуальної реорганізації соціологічного пізнання // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2019. - №1-2 (40-41). - С.4-13.
18. Судаков В.І. Суперечності демократичної модернізації українського суспільства як джерела посилення соціальної напруженості // Міжнародні відносини: теоретичні і практичні аспекти. Зб. наук. пр. - 2018. - Вип.2. –С. 226-235.
19. Судаков В.І. Теоретичні стратегії сучасних соціологічних досліджень праці як соціально-інтегративного процесу // Ринок праці та зайнятість населення. – 2012. - №4. - С. 9-14.
20. Судаков В.І. Ресурсні детермінанти процесу трансформації праці та зайнятості // Ринок праці та зайнятість населення . - 1915.- №1.- С.34-38.
21. Судаков В.І. Проблема ідентифікації новітніх соціальних змін в соціологічних теоріях глобалізації // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2019. - №3 (42). - С.4-10.

22. Судаков В.І. Тенденції епістемологічного розвитку сучасної соціології та концептуальні суперечності систематизації соціологічного знання // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2018. - №3-4 (38-39). - С.5-14.
23. Судаков В. І., Лапіна В. В. Природні та культурні детермінанти соціальної напруженості в сучасних європейських суспільствах //Український соціум -, 2021 - No 1 (76). - С 60-68.
24. Тодорова О. Інновації в комунікаціях. Інноваційний PR- інструментарій в соціальних комунікаціях сучасного бізнесу: монографія.- К., 2015. – С.51-86.
25. Шульга М. Збій соціальної матриці: монографія.- К.: Ін-т соціології НАН України, 2018. – С.29-42; 45-67; 228-243; 264-267.
26. Beck U World at Risk. Cambridge: Polity Press, 2009
27. Derksen M., Beaulieu A. Social technology //The SAGE Handbook of the Philosophy and of Social Sciences London, 2004, – P.704-721.
28. Fishkin J. Democracy and deliberation. - New Haven, N.Y., 1991.- P.29-53.
29. Gates B. Business @ the speed of thought. - Edinburgh, Essex, 2001. - P.55-79.
30. Latour Br. Morality and Technology // Theory, Culture and Society. – 2002.- N19. – P. 247-260.
31. Mathewman N. Technology and Social Theory. - London, 2011. - P. 5-18.
32. Rotunda R.D. Professional responsibility. – 6th ed. – St.Pual (Mn), 2002 .- P.9-21.
33. Sudakov V.I. Archetype of social justice and ideological confrontation of the contemporary models of social policy //Public management: collection. (Special edition). - June 2019. - № 3 (18). – P.417 -427.
34. Urry J. Global Complexity. – Cambridge: Polity Press, 2003.